

Referat despre neomodernism

Poetii generatiei '60 incearca sa recupereze, dupa o perioada in care liricul fusese subordonat modelului realist socialist de literatura (deci politizat si transformat intr-un mijloc de propaganda), teritoriile poeticului, restabilind legatura intrerupta in anii razboiului si cei ai dictaturii proletarietului cu marile valori literare interbelice.

Daca literatura occidentala se indreapta in acei ani spre o noua sensibilitate si spre o noua orientare culturala-postmodernismul, la noi, creatorii isi orienteaza energiile spre recuperarea estetica si valorica a modernismului interbelic ce nu-si epuizase in intregime, din motive obiectiv istorice, resursele creatoare. Astfel ia nastere neomodernismul, fenomen cultural autohton.

In procesul complex de delimitare a trasaturilor esentiale ale liricii lui Nichita Stanescu, punctul de plecare trimite la un aparent paradox : opera lui poetica "incepe si sfarseste cu sine, daca ar fi sa paraframaz un vers celebru, dar se constituie si ca liant intre epoca modernitatii si cea a postmodernitatii.

Pe de o parte opera lui este unica, poetul nu seamana cu alti poeti, fiind propriul lui reper, pe de alta parte poezia lui se intoarce spre traditia lumii interbelice, silind modernismul sa-si regandeasca paradigmele, "sa se contemple pe sine dinafara sa, deplasandu-se spre esentele radicale ale postmodernismului". Opera lui Stanescu este, asadar opera suficienta siesi, dar si una deschisa, anticipatoare a unei poezii a "viitorului".

Impactul universului poetic stanescian se dezvaluie atat dintr-o perspectiva diacronica (delimitandu-se de poezia eminesciana sau modernista), cat si dintr-o perspectiva sincronica, in raport cu poezia anilor '60 din care Nichita Stanescu face parte, alaturi de Stefan Augustin Doinas, Ioan Alexandru, Ana Blandiana, Marin Sorescu.

Aceasta generatie isi propune sa reaseze in centrul poeziei subiectivitatea, planul experientelor senzoriale, al traiurilor afective sau al aventurilor cunoasterii.

A identifica rolul lui Nichita Stanescu intr-o ordine literara inseamna a sursprinde dincolo de transformarile universului poetic, evidente de la un volum la altul, acele elemente constante care ii asigura originalitatea.

Un element care se poate constitui in prim reper de orientare il constituie incercarea de reabilitare a lirismului. Poezia devine lirism si sensibilitate. Se ajunge, astfel, la aproximarea unui nou statut al poeziei, aceasta devenind o cale de comunicare cu inofabilul cu acel "nu stiu ce", cu acel "ceva" ce se afla mai presus de puterile umane de cunoastere si intelegere.

Poezia lui Nichita Stanescu va propulsa la limita investigarea universului si, odata cu aceasta, a discursului poetic, aducand o reforma radicala intr-un dublu registru : la nivelul viziunii poeticii

asupra lumii si la nivelul limbajului. Limbajul poetic se intoarce spre sine pentru o incercare de autodefinire. Cand "a spune despre a face" devine mai important decat "a face", lirica lui Stanescu se apropie de experientele post moderniste.

Textele sale contin o poetica explicita, impunand o cosmologie a poeziei privita ca "stare" dinainte de transpunerea ei in cuvant. Eugen Simion indentifica o "poezie a poeziei", iar Nicolae Manolescu o poezie care se face pe sine ca obiect", o poezie care incearca sa surprinda acea stare de "pre-facere" si necuvantul. Prototipul unei asemenea iliric il reprezinta potezia metalingvistica si necuvantul.

Noua conceptie poetica rediscuta raportul dintre eu si lume, impunand o centrare a discursului poetic pe "eu", pe pulsatiile vietii si instituind o adevarata mitologie poetica a celui care experimenteaza evemnimente fundamentale ale fiintei.